

پا پرسى (پفراندۆم)

ئەھمەد دەشتى

گەلۆ لەم پۆژانەدا باس و خواسیكى زۆر گەرم لەسەر پاگەياندنەگانەكانى كوردى ناوہوو دەرهوہى كوردستان دا گەرمەو گەلۆ باس و خواس لە بارەى رفراندۆم واتە پا پرسى بە گەلى كورد لە بارەى بپيارى مافى چارە نوسەوہ بۆ خودى گەلى كورد دەكریٲ، راستە كە رفراندۆم واتە پرسكردن بە تەواوى جەماوہرى خەلك شتىكى تا بلىٲى پىرۆز و ديموكراتيانەيە، ھەرەك ئەم پا پرسىە ھەميشە لە ناو ميللەتانى جىهان دا ئەنجام دراوہو ئەنجام دەدریٲ و بۆ ديارى كردنى زۆربەى كىشەكانى نىٲوان ميللەتانە، ئەمەش كارىكى ھەتا بلىٲى پىرۆز و گەورەيە بە تايبەتى لە بارەى پاى چارەنوس سازەكانەوہ كە دەبىٲ پا پرسى گشتى بكریٲ لە ناو ميللەتان دا، ئەمپۆ كە گەلى كوردیش لە پۆژگارىكى سەرنويشت سازدا دەژىٲ و ھەلىكى زۆر مەزن و پىرۆزى بۆ ھەل كەوتوہ و ھەموو كەسىكىش ئەوہ چاك دەزانى كە ئەم ھەلگەورەيە بە ھۆى يارمەتى دانى زل ھىزەكانەو بە نەمانى دكتاتۆرەكەى عىراقە كە ئەمپۆ لە كوردستان وەدى ھاتوہ و گەلى كورد بە تايبەتى و گەلى عىراق بە گشتى لەدەست ئەو مپۆ كوژە دكتاتۆرە پزگارپىيان بوو، ھەر وەكو كە پىم وايە رفراندۆم كارىكى زۆر زۆر باشە، بۆ ئەوہى پاى گشتى كورد بەخەلكانى جىهان پاگەيەندەرىٲ و باش بزەنن كە گەلى كورد چى دەويٲ، بەلام بەبۆچونى من كىشەى كورد لىرە داىە نىە كە كورد چى دەويٲ، گەلى كورد ھەرەك خەسلەتى خۆيەتى كە لە ناو دل و دەروونى راستەقىنەيەوہ سەربەخۆيى كوردو كوردستانى دەويٲ و ھەموو كوردىك دەيەوىٲ كە وەلاتىكى سەر بەخۆى ھەبىٲ و كوردستانىش وەك ھەموو وەلاتانى جىهان ئالا شەكاوہكەى لە تەك ئالای جىهان دا لە بارەگای نەتەوہ يەك گرتوہكان دا بشەكىتەوہو كوردیش بۆ خۆى خۆى و نىشتمانى خۆى بە پىوہ ببات و بۆ ھەتا ھەتايە لە ژىر بەندو بالۆرەى داگىرەكان و دوژمنانى كوردو كوردستان رزگارپىيان ببىٲ، ھەر لەو دەمانەوہ كە بزوتنەوہى ئازادىخوازى كورد سەرى ھەلداوہ دوژمنانى كورد ھەميشە بە ھىز بوويەو گەلى كوردیش بە بىٲ پشت و پەناو بەرگرى لىٲ كردن لە لايەن زلھىزان و تەواوى جىهانپان بوو، لە دواى ئەو ھەموو داسەپادنى جنايەت و كوشت و كوشتار بە سەر گەلى كورد دا تەنيا لە بەر ئەوہى كە داواى مافى ژيانى خۆى كردوہ كە بە ئازادى لە نىشتمانى خۆى دا بژىٲ و نەچەوسىتەوہو خاكى خاپورو وىران نەكرىٲ و رۆلەكانى لەژىر چنگى دپندەكان دا تەپەسەرو شەھيدو لە ناو نەبرىٲ و كوردیش ئازادو پەھا بژىٲ، بەلام بە داخەوہ كە لەم جىهانەدا نەمان دى كەسى لايەنگراتى لە گەلى كورد بكات و ببىٲ بە ھۆكارى سەرەكەوتنى كوردو كوردستان و ئەوانەى كە دۆلى براىەتىشيان بۆ لىٲ دەدەين لە ھەموان خراپتر بوونە بۆ دژايەتى گەلى كورد، ئەوہى كە لە پاوردو ديمان تەنيا چەواشە كردن و لە پشت پا خەنجەر لىدان و توش بە كارەسات و نەھامەتەيەكانى كورد و كوردستان بوو، ئەمەش ھەمووى دەگەرپىتەوہ سەر نەبوونى دۆست و ھاوكارو يارمەتى دەرانى كورد لە ناو جىهان دا. من ھەرەك گوتم رىفراندۆم كارىكى زۆر پىرۆزە و دەبىٲ بكرىٲ، بەلام گرپمان رفراندۆم ئەنجام دراو پىٲشم وايە پاى ھەموو كورد بۆ پرسى چىٲ دەوىٲ بۆ كوردستان؟ وەلامى سەر بەخۆيى و بوونى وەلاتىكى كوردەوارىە، بەلام كى ئەم داوايەى كورد جىٲ بەجىٲ دەكات، داوا كردنى وەلاتىكى كوردەوارى ھەر ئەوہندە ھاسان نىە كە كورد بتوانى وەك زۆر لە گەلانى جىهان دا بە رفراندۆمىٲ كە خودى كورد بۆ خۆى بپيارى لە سەر دابىٲ و بۆى بلووىٲ كە داواكەى وەدى بىٲ، چەند باشتر دەبوو كە جىهانپان و نەتەوہ يەكگرتوہكان ھاتبان و پا پرسىيان بەگەلى كورد كردبايە بۆ دان نان بەداوا پەواكانى گەلى كوردو ھاوكارى گەلى كوردپان كردبايە و سەرەنجامەكانى رىفراندۆمپان جىٲ بەجىٲ كردبايە و گەلى كوردیش ببا بە خاوەن قەوارەيەكى مىللى خۆى و چىتر توشى بەو ھەموو ھەسرەت و مىحنەتانەى پاوردوى نەبىٲتەوہ، يان زلھىزەكانى ئەمپۆ كە دەستيان دەپوات و كە نىازى گوپىنى تەنانەت نەخشەى پۆژھەلاتى ناوينىشيان ھەيەو گوپيان لە سەرەنجامى پا پرسى گەلى كورد بگرتبايە تاداخوازيە پەواكەى خۆى بۆ بىٲتە دى و ھاوكارو يارمەتى دەرمان بن، من پىم وايە بىٲ پا پرسى ئەم داوايە داواى ھەموو كوردىكە ئەگەر بۆى بلووىٲ ببىٲ بە خاوەن وەلاتىكى سەر بەخۆى كوردەوارى بەلام چۆن؟ زۆر جار مپۆ بىر لە ھەندى شت دەكاتەوہدەلپت گەلۆ ئەم ھەموو پاگەياندنە لە بارەى رفراندۆمەوہ دەبىٲ ئامانجى سەرەكى بۆ پزگار بونى گەلى كوردى بىٲ يان بۆ خۆ خافلاندىن و دروست كردنى گىرو گرتەكانى تربىٲ لە كوردستان دا، ئەم كارە پىرۆز و گرنگە دەبىٲ ھەموو مەرجەكانى سەرەنجامەكەى تىادا زۆر بە رونى پەچاو كرابىٲ و كورد لە كاتى گوٲنى بەلىٲى بۆ وەلاتىكى سەر بەخۆيى بۆى بلووىٲ و داواكەى بىٲتە دى و جىهانپان دان بە وەلاتىكى كوردى بنىٲن و تەواوى زەمىنەكانى بوونە وەلات ئامادە كرا بىٲت و دۆستانمان ھاوكارمان بن و نەك بە

گژمان بینهوه و گرفتهکانمان زیتەر بهکهن و دیسانهکه کارهساتهکانمان بۆ دروست ببیتتهوه، ئەمرۆ له عێراقدا ئەو حاکمەیی که فه‌رمان ره‌وایی له به‌غداوه ده‌کات خاوه‌نی هه‌موو بریارو هه‌ول و بۆچونیکه له عێراق و له کوردستانیش دا، خۆ ئەگەر ئەوان نه‌بن ئەوا ئیمه‌ دیسان ده‌که‌وینهوه ژیر زه‌برو زه‌نگی داگیرکه‌ران و له هه‌موو لایه‌که‌وه بۆ داوا کردنی ئۆتۆنۆمیش هه‌ر به گژمان دا دینه‌وه نه‌ک داوا کردنی وه‌لاتیکه‌ی سه‌ر به‌خۆی کورده‌واری، من پێم وایه کورد ئەمرۆ ده‌بی پێش هه‌موو شتی دۆستایه‌یی خۆی له گه‌ل ئەو زله‌یزانه‌ی که له کوردستان هه‌ر پته‌و بکات و زۆر زۆریش وریای پیلانگێڕان و ده‌سیسه‌و سه‌رنه‌که‌وتنی هه‌ستی کردنه‌ دوژمنی کورد به‌و زله‌یزانه‌وه بێت که ئەمرۆ له کوردستان، وه‌پێم وایه کورد هه‌ر له میژه‌ هه‌ست و بیرو یۆچون و هه‌موو هه‌نگاوێکی بۆ کوردو کوردستان بووه، وه‌لاتیکه‌ی کورده‌واری هیوا و مه‌به‌ستی هه‌موو کوردیک بووه، به‌لام پێم وایه ژیرایه‌تی زیاتر له‌وه دایه که مرۆ به‌ردیک هه‌ل بگری‌ت وبتوانی ئامانجه‌که‌ی پێ بپیکێ و نه‌ک هه‌لی بگری‌ت و پشستی خۆی پێ بشکینێ

ده‌بی کورد گه‌لی وریا بێت که ئەم هه‌له‌ی ئەمرۆ له ده‌ست نه‌دات و پێشم وایه ئەمرۆ کێشه‌ی کورد راپرس کردن نیه به کورد، ده‌بی له‌و باره‌وه بۆ بریاری وه‌لاتیکه‌ی کورده‌واری راپرسی به جیهانیان بگری‌ت ئایه له گه‌ل ده‌وله‌تیکه‌ی کوردین و دانمان پیا ده‌نین یان پشتمان تی ده‌که‌ن و دیسان ده‌مانخه‌نه‌وه زاری حوته‌کانه‌وه، گه‌لی کورد ده‌بی وریا بێت وریا وریا، گه‌لی له به‌ندو داوو پرۆپاگه‌نده‌کان که ده‌کرین دیارن که دیسان بۆ چه‌واشه‌ کردنه‌وه‌ی گه‌لی کورده‌ نه‌ک چوون به‌ره‌و ئامانجه‌کای پیرۆزی کوردستان، من ده‌لیم سه‌به‌ی ئەگه‌ر راپرسی له کوردستان کرا و ده‌شزانم زۆربه‌ی هه‌ره زۆری کورد بۆ سه‌ربه‌خۆیی ده‌لی به‌لی، به‌لام ئایا له‌م جیهانه‌دا وه‌لاتانی ئاماده‌ کران که ئەوانیش بلین به‌لی و دان به کوردستانیکه‌ی سه‌ربه‌خۆ و وه‌لاتیکه‌ی کورده‌واری دابنن، یاخێر؟

تیبینی کوردستان نیت:

ئهم نووسینه بیربۆچونی نووسه‌ره‌که‌یه‌تی، کوردستان نیت لیبی به‌رپرسیارنیه‌.